# YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kuudes jaosto)
25 päivänä syyskuuta 2003 *

Asiassa C-170/02 P,

**Schlüsselverlag J. S. Moser GmbH**, kotipaikka Innsbruck (Itävalta),

**J. Wimmer Medien GmbH & Co. KG**, kotipaikka Linz (Itävalta),

**Styria Medien AG**, kotipaikka Graz (Itävalta),

**Zeitungs- und Verlags-Gesellschaft mbH**, kotipaikka Bregenz (Itävalta),

**Eugen Ruß Vorarlberger Zeitungsverlag und Druckerei GmbH**, kotipaikka Schwarzach (Itävalta),

**"Die Presse" Verlags-Gesellschaft mbH**, kotipaikka Wien (Itävalta)

ja

**"Salzburger Nachrichten" Verlags-Gesellschaft mbH & Co. KG**, kotipaikka Salzburg (Itävalta),

edustajanaan Rechtsanwalt M. Krüger,

valittajina,

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

jossa valittajat vaativat muutoksenhaussaan Euroopan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen (kolmas jaosto) asiassa T-3/02, Schlüsselverlag J. S. Moser ym. vastaan komissio, 11.3.2002 antaman määräyksen (Kok. 2002, s. II-1473) kumoamista,

jossa valittajan vastapuolena on

**Euroopan yhteisöjen komissio**, asiamiehenään K. Wiedner, prosessiosoite Luxemburgissa,

vastaajana ensimmäisessä oikeusasteessa,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja J.-P. Puissochet (esittelevä tuomari) sekä tuomarit C. Gulmann, F. Macken, N. Colneric ja J. N. Cunha Rodrigues,

julkisasiamies: L. A. Geelhoed,
kirjaaja: R. Grass,

ottaen huomioon esittelevän tuomarin kertomuksen,

kuultuaan julkisasiamiehen 8.5.2003 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

**tuomion**

1 Schlüsselverlag J. S. Moser GmbH, J. Wimmer Medien GmbH & Co. KG, Styria Medien AG, Zeitungs- und Verlags-Gesellschaft mbH, Eugen Ruß Vorarlberger Zeitungsverlag und Druckerei GmbH, "Die Presse" Verlags-Gesellschaft mbH ja "Salzburger Nachrichten" Verlargs-Gesellschaft mbH & Co. KG ovat yhteisöjen tuomioistuimeen 7.5.2002 toimittamallaan valituksella hakeneet muutosta EY:n tuomioistuimen perussäännön 49 artiklan nojalla ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asiassa T-3/02, Schlüsselverlag J. S. Moser ym. vastaan komissio, 11.3.2002 antamaan määräykseen (Kok. 2002, s. II-1473; jäljempänä riidanalainen määräys), jolla ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin jätti tutkittavaksi ottamisen edellytysten selvän puuttumisen vuoksi tutkimatta niiden kanteen, jossa vaadittiin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta toteamaan, että komissio on laiminlyönyt velvoitteensa, koska se on lainvastaisesti jättänyt tekemättä päätöksen erään yrityskeskittymän soveltuvuudesta yhteismarkkinoille.

## Asiaa koskevat oikeussäännöt

2 EY 232 artiklan toisessa kohdassa määrätään seuraavaa:

"[Laiminlyöntik]anne otetaan käsiteltäväksi vain, jos kyseistä toimielintä on ensin kehotettu tekemään ratkaisu. Jollei toimielin ole määritellyt kantaansa

kahden kuukauden kuluessa mainitusta kehotuksesta, kanne voidaan panna vireille uuden kahden kuukauden määräajan kuluessa."

3 Yrityskeskittymien valvonnasta 21 päivänä joulukuuta 1989 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 4064/89 (EYVL L 395, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna 30 päivänä kesäkuuta 1997 annetulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 1310/97 (EYVL L 180, s. 1 ja oikaisu EYVL 1990, L 257, s. 13; jäljempänä yrityskeskittymäasetus), 1 artiklan 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

"Keskittymä on tässä asetuksessa tarkoitettu yhteisönlaajuinen keskittymä, jos:

a) kaikkien siihen osallistuvien yritysten yhteenlaskettu koko maailmasta kertynyt kokonaisliikevaihto on yli 5 miljardia [euroa]

ja

b) ainakin kahden siihen osallistuvan yrityksen yhteisön alueelta kertynyt kokonaisliikevaihto on yli 250 miljoonaa [euroa],

ja jollei jokaisen keskittymään osallistuvan yrityksen omasta yhteisön alueelta kertyneestä kokonaisliikevaihdosta yli kaksi kolmasosaa ole kertynyt yhdestä ja samasta jäsenvaltiosta."

4 Saman asetuksen 4 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

"Tässä asetuksessa tarkoitetuista yhteisönlaajuisista keskittymistä on ilmoitettava komissiolle viikon kuluessa — —."

5 Tämän asetuksen 6 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdassa säädetään seuraavaa:

"Komissio tutkii ilmoituksen heti sen saatuaan.

a) Jos komissio päätyy siihen, että ilmoitettuun keskittymään ei sovelleta tätä asetusta, se tekee asiasta päätöksen.

b) Jos komissio toteaa, että ilmoitettuun keskittymään tosin sovelletaan tätä asetusta, mutta vakavia epäilyjä ei kuitenkaan ole sen soveltuvuudesta yhteismarkkinoille, komissio päättää, että se ei vastusta keskittymää, ja julistaa, että keskittymä soveltuu yhteismarkkinoille.

— —"

6 Saman asetuksen 21 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

"Jollei yhteisöjen tuomioistuimen oikeudesta tutkia komission päätöksiä muuta johdu, ainoastaan komissiolla on toimivalta tehdä tässä asetuksessa tarkoitettuja päätöksiä."

## Tosiseikat

7 Oberlandesgericht Wien (Itävalta), joka on toimivaltainen elin Itävallan kilpailulainsäädännön soveltamista koskevissa asioissa, antoi 26.1.2001 tekemällään päätöksellä luvan Zeitschriften Verlagsbeteiligungs-Aktiengesellschaft -yhtiötä (jäljempänä ZVB) ja Verlagsgruppe News Beteiligungsgesellschaft -yhtiötä (jäljempänä VNB) koskevalle yrityskeskittymälle.

8 Tämä keskittymä liittyi hankintaan, jolla VNB:n tytäryhtiö New Gesellschaft mbH (jäljempänä News Gesellschaft) sai omistukseensa ZVB:lle kuuluvan yhtiön Kurier-Magazine Verlags GmbH (jäljempänä Kurier-Magazine) vastineena ZVB:n News Gesellschaftiin tekemästä pääomasijoituksesta.

9 Valittajayhtiöt, jotka ovat sanomalehtien omistajia Itävallassa, toimittivat 25.5.2001 päivätyllä kirjeellään komissiolle tätä keskittymää koskevan kantelun, jossa ne väittivät, että kyseessä oli yrityskeskittymäasetuksessa tarkoitettu yhteisönlaajuinen keskittymä ja siitä olisi tämän vuoksi pitänyt ilmoittaa komissiolle, jolla oli yksinomainen toimivalta arvioida sen soveltuvuutta yhteismarkkinoille.

10 Komission kilpailuasioiden pääosastolla yrityskeskittymien valvonnasta vastuussa olevan yksikön (jäljempänä yrityskeskittymien valvontaryhmä) johtaja vastasi valittajille 12.7.2001 päivätyllä kirjeellään, että Kurier-Magazinen liikevaihto yhteisön alueella ei yltänyt yrityskeskittymäasetuksen 1 artiklan 2 kohdan b alakohdassa säädettyyn 250 miljoonan euron raja-arvoon, eikä komissiolla näin ollen ollut toimivaltaa antaa ratkaisua kyseessä olevasta keskittymästä.

11 Valittajat kiistivät tämän näkemyksen 7.8.2001 päivätyssä kirjeessään väittäen muun muassa, että kyseessä olevaa yrityskeskittymää koskevien sopimusehtojen mukaan kahden Kurier-Magazinelle kuuluvan lehden julkaisijan ja päätoimittajan nimittäminen kuului yhä ZVB:lle. Valittajat täsmensivät tätä väitettään 9.8.2001 päivätyssä kirjeessään, joka myös oli osoitettu yrityskeskittymien valvontaryhmän johtajalle.

12 Yrityskeskittymien valvontaryhmän johtaja vastasi näihin kahteen kirjeeseen 3.9.2001 päivätyllä kirjeellään todeten, että hän oli jo tietoinen näistä seikoista, koska hän oli allekirjoittanut 12.7.2001 päivätyn kirjeensä, ja että ZVB:n nimittämillä johtajilla ei ollut sellaista veto-oikeutta, joka voisi johtaa yhteiseen määräysvaltaan News Gesellschaftissa. Yrityskeskittymien valvontaryhmän johtaja myös vahvisti näkemyksensä, että yrityskeskittymä ei ollut yhteisönlaajuinen.

13 Valittajat kehottivat 11.9.2001 päivätyllä, kilpailuasioista vastaavalle komission jäsenelle osoittamallaan kirjeellä EY 232 artiklan toisen alakohdan mukaisesti komissiota ottamaan virallisesti kantaa siihen, "aloitetaanko asetuksen N:o 4064/89 mukainen tutkimusmenettely vai ei".

14 Yrityskeskittymien valvontaryhmän johtaja vastasi valittajille 7.11.2001 päivätyllä kirjeellään (jäljempänä 7.11.2001 päivätty kirje) vahvistavansa, että "[hä-

nen] yksikkön[sä] ei ai[konut] tutkia asiaa uudelleen perusteilla, jotka [oli] esitetty [hänen] 12.7.2001 päivätyssä kirjeessä[än]" ja että "koska komissiolla ei [ollut] yrityskeskittymien valvontaa koskevan asetuksen nojalla toimivaltaa, se ei voi[nut] tehdä päätöstä tässä oikeudellisessa asiassa".

15 Valittajat nostivat ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen 10.1.2002 jättämällään kannekirjelmällä laiminlyöntikanteen komissiota vastaan.

**Riidanalainen määräys**

16 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin, joka katsoi asian olevan riittävän selvä, ratkaisi asian sen käsittelyä jatkamatta riidanalaisella määräyksellä työjärjestyksensä 111 artiklan nojalla ja jätti kanteen tutkimatta, koska se katsoi, että tutkittavaksi ottamisen edellykset selvästi puuttuivat.

17 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi ensinnäkin, että 7.11.2001 päivätty kirje, jossa viitataan nimenomaisesti 11.9.2001 päivättyyn kirjeeseen, jolla komissiota on kehotettu tekemän ratkaisu, oli komission vastaus tuohon vaatimukseen.

18 Tämän jälkeen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi, että 7.11.2001 päivätty kirje oli EY 232 artiklan toisessa kohdassa tarkoitettu komission kannan määrittely, koska komissio yhtäältä totesi tuossa kirjeessään, ettei se aikonut tutkia uudelleen riidanalaista yrityskeskittymää ja viittasi tältä osin 12.7.2001 päivätyssä kirjeessään esittämiinsä perusteisiin, ja toisaalta vahvisti, että koska yrityskeskittymä ei ollut yhteisönlaajuinen, komissiolla ei ollut yrityskeskittymäasetuksen nojalla toimivaltaa tehdä päätöstä tuossa asiassa.

19 Lopuksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi, että tällainen kannan määrittely oli EY 230 artiklassa tarkoitettu kannekelpoinen toimi, ja että valittajat eivät voineet perustellusti väittää, että 7.11.2001 päivätty kirje ilmaisi ainoastaan yrityskeskittymien valvontaryhmän kannan eikä komission kantaa. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi tältä osin, että vaikka 12.7. ja 3.9.2001 päivätyissä kirjeissä todettiinkin, että niissä "esitet[tiin] yrityskeskittymien valvontaosaston näkemys eivätkä ne si[toneet] komissiota", tätä toteamusta ei ollut enää 7.11.2001 päivätyssä kirjeessä.

20 Tässä tilanteessa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi, että laiminlyönti oli korjaantunut, eikä valittajilla ollut enää intressiä laiminlyönnin toteamiseen, minkä vuoksi kanteen tutkittavaksi ottamisen edellytykset selvästi puuttuivat.

## Valitus

21 Valittajat vaativat, että yhteisöjen tuomioistuin kumoaa riidanalaisen määräyksen ja toteaa, että komissio ei ole noudattanut EY:n perustamissopimuksen mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole tehnyt mitään päätöstä riidanalaisen yrityskeskittymän osalta, sekä velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

22 Komissio vaatii, että yhteisöjen tuomioistuin hylkää valituksen ja velvoittaa valittajat korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

23 Valittajat väittävät, että 7.11.2001 päivätty kirje oli peräisin ainoastaan yrityskeskittymien valvontaryhmän johtajalta, eikä se voinut oikeudellisesti sitoa komissiota toimielimenä. Valittajat katsovat, että ensimmäisen oikeusasteen

tuomioistuin oli näin ollen tehnyt oikeudellisen virheen katsoessaan, että tuo kirje oli EY 232 artiklan toisessa kohdassa tarkoitettu komission kannan määrittely ja että laiminlyönti oli sillä korjaantunut.

24 Komissio väittää, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa nostetun kanteen tutkittavaksi ottamisen edellytykset selvästi puuttuivat, mutta eri syistä kuin ne, joihin riidanalainen määräys perustuu, ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen olisi pitänyt antaa ensiksi niistä ratkaisu. Komissio katsoo, että mikään säännös ei velvoittanut sitä ottamaan virallisesti kantaa valittajien sille toimittamaan kanteluun ja että joka tapauksessa sille 25.5.2001 lähetetty kehotus tehdä ratkaisu oli tehty liian myöhään.

*Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta*

25 Komissio on vastannut siihen valitusperusteeseen, joka koskee sitä, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on virheellisesti katsonut, että 7.11.2001 päivätty kirje oli sellainen kannan määrittely, jolla laimilyönti korjaantui, että sillä ei ollut tällaisessa tilanteessa mitään velvollisuutta ottaa virallisesti kantaa valittajien kanteluun, eikä sen näin ollen voitu katsoa syyllistyneen mihinkään laiminlyöntiin.

26 Komission tätä väitettä ei voida hyväksyä.

27 Ensinnäkään komissio ei voi jättää ottamatta huomioon sellaisten yritysten kanteluita, jotka ovat sellaisen yrityskeskittymän ulkopuolella, joka voi olla yhteisönlaajuinen. Se, että tällainen keskittymä toteutetaan kantelun tehneiden

yritysten kilpailijayritysten hyväksi, voi nimittäin välittömästi muuttaa kantelun tehneiden yritysten asemaa kyseessä olevilla markkinoilla. Tästä syystä yrityskeskittymäasetuksen 18 artiklassa säädetään, että komissio voi kuulla kolmansia, jos nämä tätä pyytävät. Niinpä yrityskeskittymien valvonnasta annetussa neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 4064/89 säädetyistä ilmoituksista, määräajoista ja kuulemisista 1 päivänä maaliskuuta 1998 annetun komission asetuksen (EY) 447/98 (EYVL L 61, s. 1) 11 artiklan c alakohdassa säädetään, että "kolmansilla, toisin sanoen oikeushenkilöillä tai luonnollisilla henkilöillä, jotka osoittavat, että asia koskee riittävästi niiden etua, mukaan lukien asiakkaat, toimittajat ja kilpailijat" on tuon 18 artiklan mukainen oikeus tulla kuulluksi.

28 Lisäksi komissio ei voi perustellusti väittää, että sillä ei ole velvollisuutta antaa ratkaisua sen toimivaltaa valvontaviranomaisena koskevasta periaatteesta, vaikka sillä on tehtävänä yrityskeskittymäasetuksen 21 artiklan mukaisesti yksinomaisen toimivallan nojalla tehdä — yhteisöjen tuomioistuimen valvonnassa — tässä asetuksessa tarkoitettuja päätöksiä. Jos kolmannet yritykset pyytävät komissiota ottamaan virallisesti kantaa siihen, kuuluuko sellainen yrityskeskittymä, josta sille ei ole ilmoitettu, tämän säännöksen soveltamisalaan, eikä komissio näin tee, se merkitsisi sitä, että nämä yritykset eivät voisi käyttää hyväkseen niitä menettelyllisiä takeita, joita yhteisön lainsäädännössä niille annetaan. Samalla komissio epäisi itseltään keinon tutkia sitä, noudattavatko yhteisönlaajuisen yrityskeskittymän osapuolina olevat yritykset tehokkaasti velvollisuuttaan ilmoituksen tekemiseen. Lisäksi kantelun tehneet yritykset eivät voisi nostaa kumoamiskannetta komission päätöksestä, jolla tämä on kieltäytynyt ryhtymästä toimenpiteisiin, vaikka tämä päätös on — kuten edellisessä kohdassa on todettu — niille vastainen.

29 Ei ole myöskään olemassa mitään perustetta, jonka nojalla komissio voisi vapautua asiassa velvollisuudestaan tutkia hyvän hallintotavan mukaisesti sille tehdyt kantelut huolellisesti ja puolueettomasti. Se seikka, että kantelijoilla ei ole yrityskeskittymäasetuksen nojalla oikeutta saada kanteluitaan tutkituiksi vastaavilla edellytyksillä kuin perustamissopimuksen [81] ja [82] artiklan ensimmäisen täytäntöönpanoasetuksen, 6.2.1962 annetun neuvoston asetuksen N:o 17 (EYVL 1962, 13, s. 204) soveltamisalaan kuuluvat kantelut, ei merkitse sitä, että komissio olisi vapautettu velvollisuudestaan arvioida toimivaltaansa ja tehdä siitä tarvittavat päätelmät. Se ei vapauta komissiota velvollisuudestaan antaa perus-

teltu vastaus kanteluun, joka koskee sitä, että nimenomaan tätä toimivaltaa on arvioitu väärin.

30 Tässä tilanteessa komissio ei voi perustellusti väittää, että se saattoi olla ottamatta kantaa esillä olevassa asiassa ja että näin ollen sen ei joka tapauksessa voitu katsoa syyllistyneen mihinkään laiminlyöntiin.

31 Sitä vastoin komissio on perustellusti väittänyt, että sille 25.5.2001 lähetetty kehotus tehdä ratkaisu oli joka tapauksessa tehty liian myöhään.

32 Yrityskeskittymäasetus perustuu periaatteelle toimivallan selkeästä jaosta kansallisten valvontaviranomaisten ja yhteisön valvontaviranomaisten välillä. Asetuksen johdanto-osan 29 perustelukappaleessa todetaan, että "keskittymät, joihin tätä asetusta ei sovelleta, kuuluvat periaatteessa jäsenvaltion toimivaltaan". Käänteisesti ainoastaan komissiolla on toimivalta tehdä kaikki yhteisönlaajuisia keskittymiä koskevat päätökset ja kyseisen asetuksen 9 artiklan nojalla päättää siirtää jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten käsiteltäväksi sellainen tiettyjä keskittymiä koskeva asia, joka vaikuttaa erityisesti "kaikki erillisten markkinoiden tunnusmerkit täyttäviin kyseessä olevan jäsenvaltion markkinoihin".

33 Yrityskeskittymäasetukseen sisältyy myös säännöksiä, joiden tarkoituksena on oikeusvarmuuteen liittyvistä syistä ja kyseessä olevien yritysten edun nimissä rajoittaa komission toimivaltaan kuuluvien yrityskeskittymien tutkimusmenettelyjen kestoa. Niinpä yhteisönlaajuisista keskittymistä on kyseisen asetuksen 4 artiklan nojalla ilmoitettava komissiolle viikon kuluessa. Tämän asetuksen

6 artiklassa ja 10 artiklan 1 kohdassa säädetään, että komissiolla on tällöin pääsäännön mukaan kuukauden määräaika tehdä päätös siitä, aloittaako se virallisen tutkimusmenettelyn yhteisönlaajuisen keskittymän soveltuvuudesta yhteismarkkinoille vai ei. Saman asetuksen 10 artiklan 3 kohdan mukaan komission on tehtävä päätös asiassa periaatteessa neljän kuukauden määräajassa, joka alkaa menettelyn aloittamista koskevan päätöksen tekemisestä. Saman artiklan 6 kohdassa säädetään, että "jos komissio ei ole tehnyt — — päätöstä — — määräajassa, keskittymää pidetään yhteismarkkinoille soveltuvaksi julistettuna".

34 Tämän tuomion 32 ja 33 kohdassa mainituista säännöksistä seuraa, että yhteisön lainsäätäjän tarkoituksena on ollut vahvistaa selkeä jako jäsenvaltion viranomaisten ja yhteisön viranomaisten toimien välillä sen välttämiseksi, että nämä eri viranomaiset ottavat vuorotellen kantaa samaan keskittymään, sekä varmistaa, että yrityskeskittymien valvonta suoritetaan määräajoissa, jotka ovat samalla kertaa sekä hyvän hallinnon vaatimusten että liike-elämän vaatimusten mukaisia.

35 Lisäksi niitä kanteita, joita kyseessä olevat yritykset — olivatpa ne yrityskeskittymän osapuolia tai eivät — voivat nostaa komission tekemiä päätöksiä vastaan, koskee EY 230 artiklan viidennessä alakohdassa määrätty yleinen määräaikaehto, ja ne on näin ollen pantava vireille kahden kuukauden määräajassa.

36 Oikeusvarmuutta ja yhteisön toiminnan jatkuvuutta koskevat vaatimukset, joihin kaikki nämä säännökset perustuvat, sivuutettaisiin, jos komissiota voitaisiin EY 232 artiklan toisen alakohdan nojalla sen jälkeen, kun kohtuullinen määräaika on kulunut, kehottaa antamaan ratkaisu sellaisen yrityskeskittymän

soveltuvuudesta yhteismarkkinoille, josta sille ei ole ilmoitettu (ks. vastaavasti asia 59/70, Alankomaat v. komissio, tuomio 6.7.1971, Kok. 1971, s. 639, Kok. Ep. I, s. 587, 15—24 kohta). Yritykset voisivat näin saada komission asettamaan kyseenalaiseksi toimivaltaisten kansallisten viranomaisten yrityskeskittymää koskevan päätöksen senkin jälkeen, kun kyseessä olevan jäsenvaltion oikeusjärjestyksen mukaan tätä päätöstä vastaan käytettävissä olevat oikeussuojakeinot olisi käytetty loppuun.

37 Esillä olevassa tapauksessa riidanalaisesta yrityskeskittymästä ilmoitettiin 5.9.2000 Oberlandesgericht Wienille, joka antoi sille luvan 26.1.2001. Valittajilla on koko tämän ajanjakson ajan ollut mahdollisuus pyytää komissiota tutkimaan, oliko tämä keskittymä yhteisönlaajuinen. Kun valittajat tekivät komissiolle kantelunsa 25.5.2001, lähes neljä kuukautta oli kulunut siitä kansallisen viranomaisen päätöksestä, jolla oli annettu lupa keskittymän toteuttamiselle; tämä aika oli toisin sanoen verrattavissa siihen aikaan, joka komissiolle on yrityskeskittymäasetuksen 10 artiklan 3 kohdan nojalla varattu sille ilmoitetun keskittymän tutkimiseen, silloin kun tätä koskeva virallinen menettely on aloitettu.

38 Tässä tilanteessa sitä aikaa, jonka kuluttua valittajat tekivät komissiolle kantelun ja kehottivat tätä tekemään ratkaisun, ei voida esillä olevassa asiassa pitää kohtuullisena, eikä valittajilla näin ollen voinut enää olla oikeutta nostaa tältä osin laiminlyöntikannetta.

39 Näin ollen valittajien nostaman laiminlyöntikanteen tutkittavaksi ottamisen edellytykset joka tapauksessa selvästi puuttuivat.

40 Kaikesta edellä esitetystä seuraa, että valitus on hylättävä.

## Oikeudenkäyntikulut

41 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan, jota sovelletaan valituksen käsittelyyn tämän työjärjestyksen 118 artiklan nojalla, asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska komissio on vaatinut valittajien velvoittamista korvaamaan oikeudenkäyntikulut ja koska nämä ovat hävinneet asian, ne on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto)

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

**1) Valitus hylätään.**

2) **Schlüsselverlag J. S. Moser GmbH, J. Wimmer Medien GmbH & Co. KG, Styria Medien AG, Zeitungs- und Verlags-Gesellschaft mbH, Eugen Ruß Vorarlberger Zeitungsverlag und Druckerei GmbH, "Die Presse" Verlags-Gesellschaft mbH ja "Salzburger Nachrichten" Verlargs-Gesellschaft mbH & Co. KG velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.**

Puissochet Gulmann Macken

Colneric Cunha Rodrigues

Julistettiin Luxemburgissa 25 päivänä syyskuuta 2003.

R. Grass

kirjaaja

J.-P. Puissochet

kuudennen jaoston puheenjohtaja